

Goniec codzienny

Wilno
SOBOTA
17 kwietnia 1943
Nr. 539
Cena w Wilnie 5 fen.

Ataki bolszewickie na przyczółek mostowy Kubań rozbite

60 sowieckich samolotów zestrzelono przy stracie tylko dwóch własnych. — Nowy sukces niemieckich śmigaczy

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 16 kwietnia.
Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:
Na przyczółku mostowym Kubań kontynuowali bolszewicy bezskutecznie swoje ataki. Działając wspólnie z lotnictwem odparto ich krwawo albo rozbito natychmiastowym kontratakiem. Nieprzyjaciół poniosł ciężkie straty. Na pozostałym froncie wschodnim dzień upłynął

spokojnie. Lotnictwo zniszczyło wczoraj 60 bolszewickich samolotów przy stracie tylko 2 własnych.
Lekkie niemieckie morskie siły zbrojne zatopiły u wybrzeża kaukaskiego sowiecki statek przybrzeżny.
Z frontu tunetańskiego melduje się o ożywionej miejscowej działalności bojowej. Nieprzyjacielskie ataki na niektóre stanowiska wzwymne odbito i wzięto

przy tym licznych jeńców. Własny przeciwatak osiągnął zamierzony cel.
Niemieckie samoloty bojowe atakowały ubiegłej nocy port w Bona, uszkodziły nieprzyjacielski okręt wojenny i frachtowiec i celnie zbombardowały urządzenia na wybrzeżu oraz składy.

Niemieckie śmigacze natarły ponownie w nocy na 15 kwietnia na brytyjskie wybrzeże i zatopiły w czasie utarczki z przeważającymi nieprzyjacielskimi broniącymi wybrzeża siłami zbrojnymi silnie uzbrojony wielki frachtowiec. Niemieckie łodzie powróciły do swej bazy bez uszkodzeń.

„Ostrzeżenie dla całej Europy“

Wielkie wrażenie masowego mordu katyńskiego w Finlandii

HELSINKI. (DNB). Komunikaty o żydowsko-bolszewickim masowym morderstwie w lesie pod Smoleńskiem budzą w społeczeństwie fińskim wielką uwagę. Zwalazca że każdy Fin żywo jeszcze pamięta i odczuwa odrazę na wspomnienie okrucieństw w innych krajach. Przede wszystkim w sąsiedniej Estonii.
Bolszewicy, pisze „Uusi Suomi“ zastosowali we wschodniej Polsce te same metody postępowania, co i w Estonii, Łotwie i na Litwie. Skutki jedynie przybrały potwornie wielkie rozmiary. Masowy mord pod Smo-

leńskiem jest tylko małą częścią tragedii, której ofiarą padło milion osiemset tysięcy wywiezionych przez bolszewików Polaków, o których losie nie wiadomo.
Tragedia ta, pisze w końcu gazeta, stanowi dla całej Europy ostrzeżenie, czego mogłyby oczekiwać zwłaszcza małe narody, gdyby Związek Sowiecki wojnę tę wygrał. Gdyby masom bolszewickim udało się przedostać na zachód, to oznaczałoby to terror, rzeź i zniszczenie wszelkiej kultury w nieznanym dotychczas rozmiarach.

Bolszewizm pozostanie zawsze taki sam

W związku z wymordowaniem polskich oficerów
PRESZBURG. (DNB). W związku z wymordowaniem przez GPU polskich oficerów pisze „Gardista“, że krwawa tragedia pod Smoleńskiem mogła się łatwo stać tragedią europejską, gdyby Niemcy i ich sprzymierzeńcy nie uprzedzili napa-

du bolszewickiego. Z tej potwór n. rzezi, nie spotykanej dotąd w historii, widać, że bolszewizm pozostaje tym, czym był, to znaczy krwawym terrorem, chociażby najrozmaitsze na siebie przywdziewał płaszczyki.

Gdzie przebywa 500.000 polskich żołnierzy w Związku Sowieckim?

Pytanie belgradzkiej gazety „Novo Vreme“

BELGRAD. (DNB). W związku z odkryciem bolszewickiego masowego morderstwa dokonanego na 10.000 polskich oficerów w pobliżu Smoleńska, który to czyn także i w Serbii budzi grozę i oburzenie, pisze „Novo Vreme“, że zbiorowa mogiła polskich oficerów w Katynie jest jeszcze jednym dowodem metod, jakimi posługuje się Moskwa, którą Anglosasi starają się przedstawić jako „jagnię pokojowe“. Grozy, jaką budzi ta bolszewicka zbrodnia, nie mogą zlagodzić żadne agitacyjne sztuczki Londynu, Waszyngtonu lub Moskwy. Hekatomba złożona pod Smoleńskiem, stwierdza dalej gazeta, wyraża również cały cynizm polityczny, jaki

ujawnił się w planie układu, o jakim swego czasu wspominał premier polskiego rządu na emigracji, generał Sikorski, układu z Sowiecami, według którego przebywający w Związku Sowieckim Polacy mieli organizować samodzielną armię. Lecz Stalin w tym czasie wiedział już bardzo dokładnie, że oficerowie tej rzekomej armii polskiej już od roku 1940 znajdują się pod ziemią. Jest rzeczą bardzo prawdopodobną, kończy gazeta, że również 500.000 żołnierzy polskich, przebywających na szerokich przestrzeniach Związku Sowieckiego spotkał podobny los jak owych 10.000 oficerów.

Silne wrażenie w Rumunii na marginesie wizyty Antonescu u Wodza Niemiec

BUKARESZT. (DNB). Społeczeństwo rumuńskie znajduje się pod silnym wrażeniem podróży marszałka Antonescu do Kwatery Głównej Führera, o czym wyczerpująco i na naczelnym miejscu donoszą gazety. W sferach politycznych podkreśla się przede wszystkim tezy komunikatu, że Rumunia zdecydowana jest przy boku mocarstw Osi prowadzić obecną wojnę aż do zwycięskiego końca, świadoma faktu, że koalicja Sowieców z anglo-amerykańskimi plutokracjami stanowi

wspólną groźbę dla Europy i jej narodów.
To silne wrażenie odzwierciedla się również w prasie. „Viatza“ stwierdza, że obywatel Wodzowie swoich narodów potwierdzili swoją decyzję prowadzenia walki przeciwko wrogom Europy bez zastrzeżeń i przez zmobilizowanie wszystkich sił, aż odniesione zostanie ostateczne zwycięstwo bez kompromisu. Konferencja odbyła się w duchu przyjaźni i braterstwa broni między obydwojma narodami.

Co dzień zdarzają się zatargi między Marokańczykami a załogą północno-amerykańską

ALGECIRAS. Codzień nadchodzi wieści z francuskiej Afryki Północnej, dowodzące naprężonych stosunków między ludnością muzułmańską, a najeźźcami z Ameryki Północnej. I tak w Fezie dokonali jankesi znowu aresztów wśród narodowców. Do więzienia wrącono 11 z anych osobistości.
W Meknesie spłonął magazyn z umundurowaniem garnizonu Stanów Zjednoczonych. Podej-

rzewają, że jest to akt sabotażu.
W Sidi Abbarck pomiędzy Meknesem, a Petit Jean marokańczycy zaopatrzyli się w kilka granatów z zapasów amerykańskich i rzucili je na żołnierzy okupacyjnych. Wynikły podobno ofiary w ludziach, lecz brakuje szczegółów. Władze wydały ostre zarządzenia represyjne na całym obszarze.

Włoskie komunikaty wojenne

RZYM. (DNB). Włoski komunikat wojskowy z czwartku ma następujące brzmienie:

Kwaterna główna oznajmia: Ożywiona działalność bojowa na całym froncie tunetańskim, a szczególnie na odcinku zachodnim, gdzie kilkakrotne ataki nieprzyjacielskie poprzedzone gwałtownym przygotowaniem artyleryjskim, zostały odparte. W walkach powietrznych zestrzeliły myśliwce niemieckie dwa Spitfire'y.
Ataki samolotów angielsko-amerykańskich na Cagliari spowodowały nieznaczne szkody w okęgach zewnętrznych miasta. Wśród ludności cywilnej nie było żadnych ofiar. Myśliwce włoskie, które natychmiast wystartowały, zestrzeliły cztery czteromotorowe bombowce. Piąty samolot spadł na ziemię trafiony pociskiem artylerii przeciwlotniczej.

RZYM. (DNB). Włoski komunikat wojskowy z piątku ma następujące brzmienie:

Kwaterna główna oznajmia: Na froncie tunetańskim skoncentrowany ogień obustronnej artylerii.

Suza została opuszczona.

Lotnictwo państw Osi bombardowało kolumny samochodowe i atakowało z dobrymi rezultatami nieprzyjacielskie węzły drogowe i urządzenia portowe. Nad środkowym Morzem Śródziemnym myśliwce włoskie zestrzeliły dwa samoloty.

Czteromotorowe bombowce zrzuciły wczoraj po południu bomby kruszące i zapalające na okolice Neapolu oraz na Palermo, Katanię, Messynę i Sciacca i spowodowały straty wśród ludności cywilnej, łącznie 102 zabitych i 115 rannych. W Palermo dwa samoloty zestrzeliła artyleria przeciwlotnicza i jeden — myśliwce włoskie. Dalszy czteromotorowy samolot trafiony przez artylerię przeciwlotniczą, spadł w pobliżu Katanii.

Porażka Anglików na pograniczu Burmy

TOKIO. (DNB). Operacje napółnocno-zachodnim pograniczu Burmy, o pomysłnym zakończeniu których zakomunikowała cesarska kwaterna główna w poniedziałek, odbyły się w rejonie rzeki Chindwin na północno-wschód od Myitkyina w t. zw. dolinie Hakonou. Tutaj przedostały się uprzednio wojska brytyjsko-hinduskie, mając zadanie w miarę możliwości przywrócić łączności z wojskami Czungkingu w prowincji Yuennan. A jednocześnie miało skutkiem tego nastąpić odejście operacji w terenie wybrze-

za na północ od Ayabu. Ta droga istniała łączność między wojskami. Na o'cinku frontowym Akyabu, Burmy północno-zachodniej i Yuennan poniosł przeciwnik żalosną porażkę. Na północ od Maltyna zniszczyły brytyjsko-hinduskie oddziały czołowe linie kolejowe, spodziewając się przez to powstrzymać posuwanie się Japończyków. Jednak linię tę szybko uruchomiono i to ułatwiło oddziałom japońskim zniszczyć tamtejsze siły przeciwnika dzięki niespodziewanemu posunięciu się.

Zeznania nawróconego byłego komunisty francuskiego

PARYŻ. (DNB). Pewien komunistą francuski udał się z Francji na front Wschodni z zamiarem ucieczki do Związku Sowieckiego. Będąc na wschodzie zmienił swe przekonania tak dalece, że uznając bolszewizm za największe zło, poświęcił swe życie za sprawę Europy. Dziennik „Matin“ opublikował obecnie rozmowę prowadzoną z nim na krótko przed jego śmiercią.

Oświadczył on: „W ciągu 5 lat walczyłem we Francji za sprawę komunizmu. Zgłosiłem się do francuskiego legionu ochotniczego, aby zbiec do bolszewików. Spodziewałem się znaleźć tam najszcześliwszy naród na ziemi. Wielkiego

rozczarowania doznałem już po przybyciu do Smoleńska. Widziałem miasta i wsie, gdzie panowała nędza. Jeden z moich kolegów umiał po rosyjsku. Ludność potwierdziła nam prawdziwość rzeczy widzianych. Zrozumieliśmy wówczas, jak haniebnie nas oszukano. Wypowiedziałem z mymi kolegami wojnę bolszewizmowi, temą biczowi ludności pracującej. Poprzysiągłem walczyć do ostatniego tchu we francuskim legionie ochotniczym. Zaślepieni przewrotnymi obietnicami i kłamliwą propagandą obraliśmy drogę, wręcz przeciwną naszemu pierwotnemu celowi ideowemu.“

Komunizm bez terroru nie da się pomyśleć

Głos prasy w Szanghaju

SZANGHAJ. (DNB). Szanghajska gazeta „Nowoje Wremia“, której redakcja zna terror sowiecki z własnego doświadczenia 1, poświęca artykuł wstępny bestialskiemu wymordowaniu 12.000 polskich oficerów. Odkrycie tych zbiorowych grobów, pisze gazeta przywołuje nie tylko na pamięć morderstwa z okresu straszliwej rewolucji październikowej, lecz powinno być także i to przede wszystkim znakiem ostrzegawczym; albowiem tego rodzaju masowe morderstwa stają się rzeczą zwykłą wszędzie tam, gdzie zapanował komunizm. A dalej pisze się dosłownie: „Władzy

komunistycznej nie da się utrzymać bez terroru. Lecz także w obozie demokratycznym, który dzisiaj zawarł przymierze ze Związkiem Sowieckim, zapanuje pewnego dnia terror sowiecki. Sowiety dokonywać tam będą takich samych morderstw, jak dawniej dokonywały ich na Węgrzech, w Hiszpanii, w krajach bałtyckich, a teraz na polskich oficerach“. Kończąc gazeta zaznacza, że jest to tragedia, iż w obozie demokratycznym przyryka się dzisiaj bojaźliwie oczy na te wypadki, które jutro powtórzyć się mogą w tych krajach

W lesie katyńskim napisano uwerturę bolszewickiej Europy

BUKARESZT. (DNB). W artykule pod tytułem „W lesie katyńskim“ wskazuje „Curentul“ na to, że w prasie demokratycznej, między innymi także w Szwajcarii zjawiało się pytanie, czego należy spodziewać się po Związku Sowieckim. Jeśli demokracje i kraje neutralne stawiają to pytanie, to odpowiedź na to dało odkrycie w lesie katyńskim.

Jest kraj, pisze dalej gazeta, w którym prawa ludzkości nie mają żadnego znaczenia, jest kraj, w którym współczucie uznano za zbrodnię, jest kraj, w którym życie ludzkie mniej-szą ma wartość, aniżeli obcas buta. Związek Sowiecki opętany został dogmatem morderwania. Zroczony ze zbrodni nie może inaczej żyć jak tylko przez zbrodnicę, a gloryfikacja zbrodni jest specjalną cechą tego kraju. Należałoby, pisze da-

1 gazeta, sprowadzić tam obok przedstawicieli prasy krajów neutralnych także przedstawicieli prasy brytyjskiej i amerykańskiej, albowiem więcej wyraziście idci bolszewizmowi nie można zademonstrować nigdzie, jak w miejscu tego morderstwa. Wymordowanie polskich oficerów stanowi poglądowy dowód doktryny bolszewickiej w jej krwawym zastosowaniu. Leży to w linii bolszewickich metod postępowania, by tąpić wszystko, co kryje w sobie pierwiastki ludzkiej inteligencji. Gazeta kończy swój artykuł pytaniem, czy zjawia cieni tych 10.000 polskich oficerów nie będzie dręczyć także i Churchilla w czasie bezsennych nocy.
W lesie katyńskim, kończy gazeta, kaci towarzysza Stalina napisali uwerturę bolszewickiej Europy.

Dowody brytyjskiej zdrady wobec Europy

Trzeba to jednak powiedzieć: Anglię rozpoczęła obecną wojnę światową, ponieważ uważali że z powodu niemieckiego miasta Gdańsk zagrożona jest tak zwana równowaga europejska, a na prawde ich panowanie nad Europą. Obecnie stracili oni jako sprzymierzeńców i zdradzili nie tylko Polaków, lecz i całą Europę i są zrauszeni do ogłoszenia bankructwa i tradycyjnej polityki.

Jest to jedyny w swoim rodzaju wypadek w historii. Rozpoczęło się to w społeczeństwie światowym 1 lutego oświadczeniem amerykańskiego dziennikarza Constantina Browna, według którego panowanie Sowietów nad Europą byłoby może najlepszym rozwiązaniem europejskich problemów powojennych, a dalej sprawę tę kontynuował Żyd Lippman w „New York Herald Tribune” twierdząc, że małe narody powinny już teraz dostosować swoją politykę do bolszewizmu i nie ludzi się tym, że Stany Zjednoczone dadzą im polityczną i militarną gwarancję. Stanowisko to zademonstrowano zostało 2 marca na przykładzie Polski w formie odczytu przez radio amerykańskiego historyka Rolanda Greene, który się wyraził, że „popieranie Polski byłoby polityką niedemokratyczną, którą musiała wzbudzić złe nastroje w Związku Sowieckim”.

Już przed tym sowiecka agencja Tass odrzuciła w ostrej formie żądania polskie. Także Anglię odwrócili się od Polaków, zmusili przebywających w Londynie polskich ministrów do milczenia, ponadto zgłosili rezygnację z tradycyjnej polityki brytyjskiej i dali bolszewikom zupełnie wolną rękę w Europie.

Poniżej wymieniam się w chronologicznej kolejności najważniejsze oświadczenia polityków strony przeciwej i jej prasy jako dowody rozkładu tradycyjnej polityki brytyjskiej.

1. 3 marca rozwinął były moskiewski korespondent londyńskiej gazety „Daily Mail”, Negley Farnson, cele wojenne Stalina. Podkreślił on, że Kreml wkrocza w nową fazę sowieckiej polityki zagranicznej, wspominał potakująco o wszystkich przedwojennych celach polityki bolszewickiej wobec Finlandii, wobec krajów bałtyckich i wobec Rumunii oraz dodał: „Od Turków domaga się Związek Sowiecki nieograniczonego dostępu z Czarnego Morza do Morza Śródziemnego”.

2. Londyński „Observer” zaznaczył jeszcze 6 marca obawy, jakie wywołane zostały także w niektórych sferach brytyjskich wskutek ogłoszenia bankructwa polityki angielskiej:

„Wielu dobrych Europejczyków obawia się chaosu wojny domowej, krwawej rewolucji i reakcji podczas marszu bolszewików, Anglików i Amerykanów na Europę. Czy możemy dać zapewnienie, że nie potrzebują się niczego podobnego obawiać? Nie możemy tego uczynić, dopóki nie mamy wyraźnego skryształizowanej polityki w Europie”.

Lecz właśnie tę wyraźnie skryształizowaną politykę, jak to przejrzał także „Observer”, Anglia porzuciła, ponieważ nie mogła jej dalej prowadzić.

3. Dlatego było to jakby potwierdzeniem obaw londyńskiego „Observera”, kiedy amerykański wiceprezydent Wallace w swojej sławnej mowie z 8 marca w uniwersytecie Wesleyan w Ohio powiedział: „Jeśli demokracje zachodnie i Związek Sowiecki nie dojdą do zadawalającego porozumienia przed końcem wojny, to obawiam się, że wojna światowa Nr. 3 jest nieunikniona”.

4. 9 marca opublikowała gazeta „News Chronicle” oświadczenie mowy Wallace’a i zgłosiła żądanie, by Anglia rozpoczęła natychmiast „nieograniczoną współpracę z Sowietami”. Dosłownie powiedziano: „Niema żadnego niebezpieczeń-

stwa bolszewickiego. Strach nie jest niczym więcej, aniżeli strachem. Jest ono i pozostanie małą, jeśli demokracje i Sowiety pogodzą się co do polityki powojennej”.

5. W tym momencie ambasador amerykański w Moskwie rzucił snop światła na trudności współpracy z Sowietami. Oświadczył on 9 marca na konferencji prasowej: „Nie jest rzeczą słuszną, że naród amerykański wydaje z własnej kieszeni miliony na to, by pomóc Związkowi Sowieckiemu, a naród sowiecki nie o tym nie wie. Amerykanie czynią to z sympatii dla bolszewików, ale bolszewicy nie mogą się o tym dowiedzieć”. Na pytanie, co jest powodem tego zachowania się Sowietów, Standley odpowiedział: „Chcą one praw dopodobnie wzbudzić wrażenie — i to zarówno we własnym kraju, jak i za granicą — że one same prowadzą wojnę. Chcą one wzmocnić narodowi, jakoby prowadzili wojnę własnymi środkami i nie chcą przyznać się do obecnej pomocy i poparcia”.

Standley zrozumiał oczywiście powody zachowania się rządu moskiewskiego. Stalin chce prowadzić wojnę na własny rachunek, aby zawrzeć własny pokój nie oglądając się wcale na narody anglo-amerykańskie, pomagające bolszewikom.

6. W tej chwili gazeta „Times” zawróciła całkowicie na tory bolszewickie i poświęciła wszystko co dotychczas uważane było za oczywisty warunek polityki brytyjskiej. 10 marca opublikowała gazeta artykuł wstępujący, w którym mówi się: „Żadne z mocarstw zachodnich nie będzie mogło nigdy operować bezpiecznie na wschodnim skrzydle Niemiec inaczey jak tylko przy szczerzej i ściślejszej współpracy ze Związkiem Sowieckim. Byłoby czystym szaleństwem sądzić, że Stany Zjednoczone i Anglia przy pomocy kilku mniejszych państw europejskich będą mogły utrzymać równowagę europejską i na stałe zapewnić bezpieczeństwo a nianowicie na zasadach polityki, odsuwającej Związek Sowiecki i zdążającej do tego, by Sowiety nie były zainteresowane w sprawach kontynentu”.

7. 13 marca podkreślił Eden na konferencji prasowej w Waszyngtonie artykuł „Timesa”, inspirowany przez niego przed odjazdem następującymi słowami: „Układ sowiecko - brytyjski oparł stosunki między obydwojma krajami na trwałych podstawach”. Ażby nie uprzedzić Stalina w jego zamiarach co do Europy, oświadczył brytyjski minister spraw zagranicznych: „Nie doszliśmy jeszcze do tego stadium kiedy moglibyśmy

ze sobą omawiać przyszłe granice między poszczególnymi krajami”.

8. 13 marca, po śniadaniu Edena z Litwinowem-Finkelsteinem w Waszyngtonie, pisała gazeta „New York Herald Tribune”, że Brytyjczycy mogą już przewidzieć, jakie katastrofalne skutki musiałaby mieć próba odbudowy Europy bez „serdecznej współpracy Sowietów”. „Washington Herald” opublikował tego samego dnia artykuł Trojana, waszyngtońskiego korespondenta „Chicago Tribune”, w którym to artykule powiedziano, że Anglia zdecydowała się popierać terytorialne pretensje bolszewików, Związek Sowiecki zgłasza jednak również pretensje do Francji, ponieważ Francja „przed wojną w 40 procentach było komunistyczna. Wobec brytyjskiego zręczenia się Europy na rzecz Związku Sowieckiego zażądały Stany Zjednoczone „tym większego prawa głosu w obronie swego bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie”.

9. 10 marca opowiedziała się też gazeta „New York Times” za stanowiskiem londyńskiego „Timesa” pisząc: „Jasną jest rzeczą, że Związkowi Sowieckiemu musi się przyznać te same prawa, do których roszczą sobie pretensje Stany Zjednoczone i Anglia, a mianowicie, by sam mógł rozstrzygnąć o warunkach, które uważa za konieczne do zabezpieczenia swoich granic”.

10. W swoim przemówieniu przez radio w dniu 21 marca potwierdził Churchill zamiar zbolszewizowania Europy, oświadczył: „Co się ma stać z wielką liczbą małych państw? Obok wielkich mocarstw ma istnieć pewna liczba ugrupowań państwowych albo federacji, które przez swoich przedstawicieli mogłyby wyrażać swoje życzenia”.

11. Po tym znowu w urzędowym artykule z 23 marca rozwiął „Times” wszelkie wątpliwości, pisząc: „Rozwój techniki militarnej pokonanie przestrzeni i czasu, rozwój polityki samowystarczalności gospodarczej — wszystkie wspomniane zjawiska uczyniły pojęcie neutralności terminem przestarzałym. Po wojnie nie będzie miejsca na świecie dla narodu, który swoją iluzoryczną niepodległość usiłuje utrzymać w ten sposób, że już to staje po tej, już to po tamtej stronie. Pod tym względem polityka równowagi mocarstw jest takimi samym przeżytkiem jak polityka ścisłej neutralności. Prawa narodowe, narodowa tożsamość i rozwój narodowy małych państw nie mogą znowu przyjąć form, które nie dadzą się pogodzić ze spełnieniem przez nie ich wspólnych obowiązków”.

12. 25 marca wyciąga „United States News” wniosek, wpływający z probolszewickiej polityki angielskiej dla Stanów Zjednoczonych i formuluje go w następujący sposób:

„Gdy Niemcy zostaną zniszczone, Związek Sowiecki zajmie dominujące stanowisko na wschodniej a Stany Zjednoczone na zachodniej półkuli”.

13. 26 marca opublikował amerykański tygodnik „Life” w numerze poświęconym propagandzie bolszewizmu odpowiedź, jakich udzielili byli ambasador amerykański w Moskwie, Żyd Davies, na 20 pytań w sprawie polityki bolszewickiej. Davies oświadczył między innymi: „Jeśli bolszewicy uważają, że będą mieli przed sobą ten sam rodzaj świata, co po ostatniej wojnie, to niewątpliwie zażądają dostatecznego rozszerzenia swoich granic zachodnich. Pewne sprawy mają żyćowo ważne znaczenie dla Sowietów: dostęp do morza, do niezamrażających portów, zwłaszcza na Pacyfiku i na Morzu Śródziemnym. Rząd sowiecki słusznie zainteresowany jest korzystaniem z Dardaneli przez Sowiety i przez inne narody”.

14. 1 kwietnia ogłosił Raymond Clapper, dziennikarz pisujący artykuły wstępujące w „Scripps Howard Press” artykuł, w którym w imieniu Stanów Zjednoczonych udzielił małym państw odmowy: „Amerykanie z pewnością nie będą wybierać się na wyprawy krzyżowe w obronie każdej mniejszości europejskiej”. Karla Atlantyka nie jest „pałaczką do bebna”, którą każdy, kto tego sobie tylko życzy przy wszelkich okazjach może bić w bęben. Rząd amerykański z dużym aplauzem zgodził się z poglądem, że „byłoby absurdem domagać się na podstawie karty atlantyckiej, by Stany Zjednoczone obstawyły przy nienuższalności wszystkich istniejących przed r. 1939 granic w Europie albo przy przywróceniu ówczesnego rządu”.

W czterech wielkich wojnach, jak pisał brytyjski historyk Trevelyan, walczyła Anglia o swoje przodujące wpływy na kontynencie europejskim: przeciwko Hiszpanii Filipa II i przeciwko Francji Ludwika XIV, przeciwko Napoleonowi, w rewolucji francuskiej i w wojnie światowej przeciwko państwu centralnym. Pod naciskiem Stanów Zjednoczonych i bezsilny wobec Sowietów zaniechał rząd brytyjski po stracie swego militarnego stanowiska w Europie także swoich starych roszczeń mocarstwowych i musiał się podporządkować Stalinowi i Rooseveltowi. (J. Völk. Beobachter).

Wał nad Atlantykiem

Dzieło O. T.

BERLIN. (DNB). Godzinami jedzie się przez francuskie wiosnie, przerywane tylko od czasu do czasu zalkiem lasu lub kwitnących zarośli. Im bardziej zbliżamy się do wybrzeża, tym więcej spotyka się na drogach wielkich samochodów ciężarowych ze znakami rozpoznawczymi „O.T.”. Organizacja Todta wyszkolona przy budowie autostrad w Rzeszy, walczy zachodniego, przy budowie gigantycznych fortyfikacji dla niemieckich łodzi podwodnych i do- wiodłszy swej jedyniej w swoim rodzaju zdolności do wielkich budow tego rodzaju, pracuje ponownie nad wielką budowlą nad Atlantykiem. Teraz buduje się wał nad Atlantykiem, podobne do wału zachodniego budowle fortyfikacyjne wzdłuż całego wybrzeża francuskiego od granicy hiszpańskiej aż do Kanalu a dalej przez Belgię i Holandię aż do granicy Rzeszy. Zaledwie upłynął rok od chwili, gdy Wódz Niemiec dał to zlecenie organizacji O.T. a już wał we wszystkich swoich głównych zarysach jest gotowy i przygotowany do obrony.

Zbudowany pod kierownictwem ministra Rzeszy dr. Todta wał zachodni, t. zw. „Linia Siegfrieda”, posiada swoją najwyższą wartość w tym, że jest za silny, aby go można było zaatakować. Ta okoliczność dała wyrazie mówić o tym, co należy rozumieć pod fortyfikacją wybrzeża Atlantyku na sposób wału zachodniego.

Stajemy obok jednego z zbrozonych pomników, postawionych na pamiątkę pierwszego lądowania wojsk amerykańskich podczas poprzedniej wojny na ziemi francuskiej. Z jego gruzów wyrastają nowoczesne fortyfikacje 20 wieści, które co najmniej nie zachęcają do lądowania w obecnej wojnie świątowej. Cały system betonowych punktów oporu znajduje się tu gęsto obok siebie, bunkry najrozszerzonego rodzaju, bunkry wojskowe, urządzenia mieszkalne, bunkry dla artylerii przeciwlotniczej, artylerii przybrzeżnej, dla gniazd karabinów maszynowych, dla artylerii przeciwzwołnowej, amunicji itd., bunkry z grubymi ścianami i betonowymi, które wiele wytrzymały. Wzdłuż całego wybrzeża ciągnie się tego rodzaju system mocno ufortyfikowanych punktów oporu, przy czym zrozumiałą jest rzecz, że umocnienia szczególnie silne znajdują się u ujścia rzek, w portach i bazach łodzi podwodnych. Szczególnie mocno jest też ufortyfikowane wybrzeże Kanalu, które wygląda jak jedna twierdza. Różnorodność środków pomocniczych, jak

zapory przeciwozłogowe i pola minowe wznoszą się jeszcze bliżej fortyfikacji a w ważnych portach obronę morską uzupełnia się jeszcze ochroną lądową, która ciągnie się około portu szerokim łukiem głęboko rozbudowanych bunkrów i umocnień, które umożliwiają obronę nie tylko przeciwko uciarajacemu od strony morza nieprzyjacielowi, lecz w taki sam sposób od atakującego od strony lądu.

Organizacja O.T. znana jest z tego, że wszystkie swoje prace wykonywała dotychczas w czasie rekordowym. Skoro zdanie to słuszne jest także jeśli chodzi o wał nad Atlantykiem, to fakt ten zasługuje na tym większą uwagę, że tutaj w przeciwnieństwie do dawniejszych prac budowlanych trzeba było roboty wykonać przeważnie rękoma zagranicznych robotników. Na każdego niemieckiego robotnika frontowego przypada kilkadziesiąt robotników zagranicznych wszelkich narodowości. To że O.T. pod kierunkiem swego nowego szefa, ministra Rzeszy Speera, także przy użyciu tych robotników dokonała nowego dzieła, stanowi nie tylko chlubę niemieckiego robotnika z organizacji O.T., inżynierów i techników O.T. których całkowite oddanie się pracy stanowi bodziec dla wszystkich, ale także sukces w zakresie nadzwyczajnego kierownictwa ludźmi, którego skuteczną metodą wypróbowaną przez O.T. w Rzeszy zastosowane zostały również w obozach robotników zagranicznych. Zanotować tutaj trzeba równocześnie sukces mistrzowskiego opanowania transportu posłków, do czego służą niemieckie koleje państwowe i NSKK jak również powodzenie w szerokim wykorzystaniu wszelkich możliwości zdobycia we własnym zakresie materiałów budowlanych na ziemi francuskiej celem jak największego skrócenia drogi dowozu.

Rozkaz Wodza Niemiec brzmi, że każdy żołnierz na wybrzeżu musi mieć bezpieczne pomieszczenie. Rozkaz ten wprowadzono w czyn przy fortyfikacjach nad Atlantykiem. O ich rozmiarach można sobie z pewnością wyrobić po- wien sąd, gdy się słyszy, że miesięczne prace betonowe w porównaniu z wałem zachodnim, gdzie ówczesne prace betonowe uchodziły za nieprześcignione, zostały prawie podwojone.

Poza fortyfikacjami nad Atlantykiem stoją zaś dwoje niemieckie, gotowe do uderzenia przeciwnika wszędzie tam, gdzieby się on odważył wylądować na wybrzeżu. Ostatniego lata ponieśli Brytyjczycy pod Dieppe jedną z najeźszych swoich klęsk. Dieppe było wówczas tylko prowizorycznie ufortyfikowane. Obecne fortyfikacje pod Dieppe przewyższają wielokrotnie te, które były wówczas. Dlatego też klęska przy próbie lądowania będzie tym pewniejsza.

H. Fechtner.

TOKIO (DNB). Cesarska Kwatery Główna podała wynik ogólny operacji na pograniczu indyjsko-burmańskim na północ do Akyabu do dnia 10 kwietnia. Zgodnie z tym komunikatem utracił przeciwnik 4200 zabitych, (w tym 2000 Anglików), 516 jeńców i znaczną ilość materiału wojennego w tym 156 dział, 374 karabinów maszynowych, 50 czołgów, względnie samochodów opancerzonych i 500 koni. Zatopiono lub uszkodzono 34 statki o wyporności do 1000 ton. Poza tym utracił przeciwnik 165 samolotów.

Straty własne wojsk japońskich wyniosły 422 zabitych i 46 samolotów.

Sprawozdanie urzędowe odsłania zaniedbania angielskie na wyspach Bahamskich

GENEWA. (DNB). Korespondent czasopisma angielskiego „News Statesman and Nation”, opierając się na sprawozdaniu urzędowym, opisuje stosunki, panujące na wyspach Bahamskich. Przytacza on przy tym obraz niezaradczą administracji kolonialnej angielskiej, podobnie jak to czynią inni dziennikarze pisząc o posiadłościach angielskich na wyspach Indj Zachodnich, jak Trinidad i inne.

Jak twierdzi autor, jest rzeczą nadzwyczaj zastanawiającą jak mało wiadomości przedostaje się do prasy angielskiej o tym, co się tam dzieje.

Obecnie do Londynu nadeszło sprawozdanie sporządzone przez gubernatora wysp Bahamskich z polecenia księcia Windsoru. Podaje ono wstrząsające fakty o stosunkach tam panujących co było przyczyną, że sprawozdania nie opublikowano a tylko jeden egzemplarz oddano do dyspozycji biblioteki Izby Gmin.

W latach przedwojennych ludność w py New-Providence dużo zarabiała dzięki ruchowi turystycznemu ze Stanów Zjednoczonych i Anglii. Budowano tam hotele luksusowe, stające się z każdym rokiem bardziej eleganckimi, a dochody z przyjeżdżających przyciągały ubogą ludność wysp sąsiednich do Nassau. Krajowcy porzucali pracę na roli, pozostawiali swe zagrody na pastwę losu, aby mieć lekko zarobki w Nassau.

Lecz administracja kolonii nie nie zrobiła dla urzędzenia tych wysp. Urząd skarbowy administracji miejscowej kolonialnej podał do wiadomości, że w ciągu ostatnich 17 lat na rozwój przemysłu hotelarskiego wydano przeszło 2 miliony funtów szterlingów, natomiast za ten sam okres wydał cellem podniesienia dobrobytu wysp publicznych wyniosły zaledwie 300 funtów. Czyli, że praktycznie nie pomysłano ani o elektryczność, ani o wodociągach, ani też o znoś-

nych drogach. Administracja kolonialna nie literalnie nie zrobiła, wychodząc z zasady, że „o to niech troszczy się Pan Bóg”. Kierując się tą zasadą, nie uważała ona za potrzebne przyjąć z jakąkolwiek pomocą ubogiej ludności.

Równo z wybuchem wojny ustał przyjazd cudzoziemców, a skutkiem tego tysiące bezrobotnych w Nassau zostało na ulicy bez żadnej opieki.

Lecz najgorzej przedstawia się administracja jeśli chodzi o ubezpieczenia społeczne. O współczesnym prawodawstwie w dziale ochrony pracy nie może być mowy.

Organizacje społeczne są również nieznaną, a troska o zdrowie 1500 mieszkańców znajduje się w rękach jednego zaledwie lekarza.

W końcu artykuł mówi, że nikt nie powinien sądzić, że takie stosunki ograniczają się tylko do wysp Bahama. Podobne ujemne warunki panują i na Bermudach oraz wyspach Barbadoskich, a rząd Londyński dotychczas nie miał odwagi tego uporządkować.

Zbyt już bardzo uprawiają w Londynie zasadę tolerowania rzeczy przestarzałych i nieaktualnych.

Dania również rzeka się praw eksterytorialnych w Chinach

NANKIN (DNB). Ministerstwo spraw zagranicznych rządu narodowego poinformowało o nadejściu oficjalnego wyjaś-

nienia rządu duńskiego w sprawie zrzeczenia się eksterytorialnych praw Danii w Chinach.

Posiłki USA zatoneły na wodach zatoki Oro

Na marginesie wielkiego sukcesu japońskiego lotnictwa morskiego

TOKIO (DNB) Specjalna uwaga miejscowych sfer wojskowych jest zwrócona na silne walki powietrzne, które toczą się od wielu dni na południowo-zachodnim Pacyfiku. Obie strony próbują tutaj, jak ustalono, osiągnąć przede wszystkim panowanie w powietrzu, jednak głównym celem japońskich bomb jest zniszczyć morskie transporty przeciwnika zanim osiągną one swoje miejsce przeznaczenia, zwłaszcza że od tygodni czyni nieprzyjaciel gorączkowe usiłowania dla

wzmocnienia swych wysuniętych baz. Skuteczne ataki bombowe na nieprzyjacielskie konwoje w zatoce Oro przy Nowej Gwinei nabierają większego znaczenia, ponieważ tu zostały zniszczone okręty z posiłkami które miały być dostarczone dla tamtejszych najdalej wysuniętych stanowisk przeciwnika na północno-wschodnim wybrzeżu morskim Nowej Gwinei. Zatoką Oro była już zresztą raz w końcu marca przez japońskie lotnictwo silnie zaatakowana.

Mac Arthur przyznaje się do japońskiej przewagi na morzu

SZTOKHOLM (DNB). Jak angielska służba informacyjna donosi, generał Mac Arthur zmuszony był przyznać, że japońska flota pełni kontrolę nad południowo-zachodnim Pacyfikiem. Wyjaśnienie sprawy absolutnego panowania w powietrzu jest konieczne, aby móc przeprowadzić skuteczną obronę Australii.

(DNB). „Pełna nadziei wyprawa brytyjsko-indyjskich oddziałów przedsięwzięta w Burmie zakończyła się porażką” pisze specjalny korespondent „Daily Telegraph” z Kalkuty. Stanowiska japończyków okazały się sil-

niejszymi, niż spodziewano się ze strony brytyjskiej, a zupełnie niezależnie od tego Brytyjczy i także i taktyce japońskich nie poddała.

Właściwym celem wyprawy burmańskiej miało być zdobycie Akyab, kontynuuje korespondent; powinno być jednak jasnym, że ten cel można osiągnąć tylko przy pomocy współdziałania sił morskich i powietrznych. Oznaczało to potrzebę rzucenia do walki wielkiej liczby okrętów. W decydującym momencie okazało się jednak, że naczelné dowództwo brytyjskie nie może wysłać potrzebnej ilości tonażu.

Penowne przywileje dla żydów w Afryce Północnej

RZYM (DNB). Wskutek zniesienia ustaw, wydanych w Vichy, generał zdradca Giraud, jak twierdzą dobrze poinformowane źródła uprzywilejował żydów w ilości pół miliona na szkodę krajowców Afryki Północnej. Rząd Vichy w swoim czasie wydał ustawy, ograniczające działalność żydów, gdyż zagrożeni oni społeczeństwu swą przewagą. Opanowali oni wszystkie organy prasy, instytucje bankowe, dyrekcje teatrów, hotelarstwo i przemysł. Lecz poza

tym w ich rękach znajdowało się jeszcze „kierownictwo” we wszystkich gałęziach życia o charakterze nielegalnym i niemoralnym, jak handel żywym towarem i narkotykami trującymi, utrzymywanie jaski gry, domów publicznych i pornograficznych teatrów filmowych. A teraz, korzystając z pomocy Anglików i północno-amerykanów, rozpoczynają żydzi ponownie we francuskiej Afryce Północnej działalność w tym kierunku.

Cypr pragnie przyłączenia do Grecji

SZTOKHOLM (DNB). Jak podaje Reuter z Nicosis, wysłały kluby i stowarzyszenia cypryjskie i greckie Wyspy Cypr ponownie depesze protestacyjne do Londynu jako protest przeciwko oświadczeniu księcia Devonshire, który niedawno stwierdził w Izbie Lordów, że dla Cypru po wojnie przeznaczony jest rząd miejscowy.

Musiła interweniować policja, gdy w Famagusta studenci demonstrowali przed gmachem urzędu Komisarzy Najwyższego.

Wychodząca w języku greckim gazeta „Eleftheria” oświadcza obecnie o zadowoleniu panującym na Cyprze, gdyż przemówienie księcia Devonshire uczyniło zagadnienie tej wyspy aktualnym. Obietnice księcia, że dla Cypru przeznaczony jest rząd własny, nie wzruszyły bynajmniej jego obywateli, gdyż jedynym i wyjątkowym pragnieniem jest przyłączenie się do Grecji.

Mrzonki przeciwników mocarstwa Osi

TOKIO (DNB). W związku z ostatnimi sukcesami japońskich wojsk w wysp Salomona i na półwyspie burmańsko-indyjskim rządy japońskiego stwierdził wobec prasy zagranicznej, że te wydarzenia wojenne wzmacniają niewzruszoną pozycję Japonii na obszarze Wielkiej Azji Wschodniej. Choćby przeciwnik projektował „jak największą ofensywę na Pacyfiku” i na lądzie to i wówczas wynik jej nie będzie inny, jak tylko nowa porażka.

Nawiązując do tego przekonania, przytoczył ten rzecznik sprawozdanie pewnego korespondenta australijskiego, wydrukowane w londyńskim „Daily

Herald”, omawiające siły Japonii na Pacyfiku i stwierdzające, że bazy Japonii stają się silniejsze, a jej marynarka nie odczuwa braku tonażu. Zdaniem rzecznika, jak się zdaie, korespondent ten dość trafnie ocenia sytuację. Rzecznik posługuje się jego sprawozdaniem, celem wyjaśnienia przeciwnikom, jak beznadziejne są ich usiłowania, dążące do umniejszenia znakomitej pozycji tak obronnej, jak i ofensywnej Japonii. Przeciwnicy jej mają szczególniejsze zamirowanie do oddawania się mrzonkom o zwycięstwie, jakie nigdy się nie uczyni.

OBWIESZCZENIE

Na zasadzie zarządzenia Pierwszego Rady Generalnego i Rady dla spraw wewnętrznych z dn. 6 kwietnia 1943 r. o rejestracji mężczyzn urodzonych w 1919—1924 ogłasza się obowiązek pracy dla mężczyzn urodzonych w tych latach

1. Mężczyźni miasta Wilna urodzeni w latach 1919—1924 powinni zarejestrować się w Komisji Rejestracyjnej w Wilnie przy ul. Kościuszki 5/7, a mianowicie mężczyźni, których nazwiska zaczynają się:				
od liter	A B C Cz (Ć)	19 kwietnia b. r.		
„	DEF	20	„	„
„	GHI	28	„	„
„	JK	29	„	„
„	LM	30	„	„
„	NOP	3	maja	„
„	RS Sz (Ś)	4	„	„
„	TU	5	„	„
„	V W Z Ż (Rz)	6	„	„

nie mogący z ważnych powodów zgłosić się w wyżej wymienionych dniach — 7 maja r. b.

Do komisji należy zgłosić się w wyznaczonych dniach o godzinie 8 rano.

- Zarządzenie niniejsze dotyczy wszystkich mężczyzn urodzonych w latach 1919—1924, którzy jeszcze nie mają zaświadczenia na piśmie, stwierdzającego, że oni zgłosili się celem sprawdzenia (patrz § 8), t. j. wszystkich mężczyzn, którzy jeszcze nie otrzymali wezwania, względnie otrzymali wezwania, względnie otrzymali wezwania z chorób lub z innych powodów nie mogli zgłosić się celem sprawdzenia.
- Wymienieni mężczyźni są zobowiązani bez jakiegokolwiek wezwania zgłosić się w oznaczonym dniu do Komisji Rejestracyjnej. W Komisji będą oni powiadomieni o miejscu i dacie sprawdzenia.
- Zarejestrować się powinien każdy niezależnie od tego, czy mieszka w Wilnie stałe czy tylko czasowo.
- Kto nie może zgłosić się osobiście z powodu ciężkiej choroby albo z powodu śmierci rodziców, żony lub dziecka, jeżeli oni jeszcze nie są pochowani, powinien przed upływem wyznaczonego dla rejestracji terminu zawiadomić o tym Komisję przez osobę upoważnioną. W tym wypadku będzie ustalony późniejszy termin rejestracji.
- Zgłaszający się do Komisji Rejestracyjnej, powinni mieć przy sobie dowody osobiste i jeżeli oni pracują, zaświadczenie o ich obecności pracy.
- Wszyscy pracodawcy, gospodarze, przedsiębiorcy, rzemieślnicy i inni są obowiązani wydać takie zaświadczenia według następującego wzoru:

Nazwisko imię
 miejsce i data urodzenia
 narodowość kawaler (żonaty, rozwiedziony) ile ma dzieci
 gdzie pracuje
 od jakiego czasu pracuje
 jakie spełnia obowiązki
 dokładny adres
 co w szczególności umie
 Pieczęć firmy (jeżeli jest) Podpis

8. Po sprawdzeniu każdy otrzymuje piśmienne zaświadczenie o sprawdzeniu. To zaświadczenie należy starannie przechowywać, nieść razem z dowodem osobistym i na żądanie okazywać wojskowym patrolom i niemieckiej albo litewskiej policji.

9. Nikt nie powinien wątpić, że mężczyźni urodzeni w latach 1919—1924 są obowiązani, niezależnie od tego czy otrzymali, względnie nie otrzymali wezwania, zgłosić się celem sprawdzenia. Po ukończeniu spraw, każdy powinien mieć zaświadczenie, iż brał udział w sprawdzeniu, a także ważny dowód osobisty.

10. Osobom zobowiązanym zgłosić się do rejestracji, którzy po upływie wyznaczonego terminu nie będą mieli przy sobie zaświadczenia o sprawdzeniu, mogą być wymierzone surowe kary. Będą oni karani (jeżeli przestępstwo nie posiada surowszej kary) na podstawie § 5 rozporządzenia Ministra dla okupowanych okręgów wschodnich z dnia 19 grudnia 1941 r. zamknięciem w ciężkim więzieniu albo w obozie robót przymusowych.

Wilno, 10 kwietnia 1943 r.
 BURMISTRZ MIASTA WILNA.

OBWIESZCZENIE

Gabietsskommissar'a miasta Wilna w sprawie ustalenia czasu pracy

Od 19 kwietnia 1943 r. ustalono dla wszystkich innych sklepów dla wszystkich, znajdujących się na terenie miasta Wilna sklepów następujące godziny pracy:

A. W dniu powszednim:
 1) dla sklepów z produktami mlecznymi od godz. 7 do 13,30 i od 15,30 do 18,30;
 2) dla wszystkich innych sklepów od godz. 8 do 13,30 i od 15,30 do 18,30;
 3) dla kiosków gazety od godz. 7,30 do 13 i od 15 do 18,30.

B. W sobotę:
 dla sklepów z produktami mlecznymi od godz. 7 do 12-01 i od 14 do 17,30;

dla wszystkich innych sklepów od godz. 8 do 12 i od 14 do 17,30

C. W niedzielę:
 dla sklepów z napojami owocowymi i dla kiosków gazety od 9 do 12 i od 13 do 17.

Nieprzestrzeganie wymienionych postanowień będzie karane według obowiązujących przepisów karnych pana Reichskommissar'a dla Kraju Wschodniego.

Wilno, 15 kwietnia 1943 r.
 Gabietsskommissar
 miasta Wilna
 podp. HINGST

ZARZĄDZENIE

z dnia 8 kwietnia 1943 r. w sprawie obowiązku pracy w zakresie przygotowania opał w Generalnym Okręgu Litwy na rok 1943

Celem zaopatrzenia wśród panujących warunków wojennych przemysłu krajowego i mieszkańców w opał wychodzi następujące zarządzenie:

§ 1
 Obowiązani do pracy są wszyscy:

- robotnicy i pracownicy przedsiębiorstw przemysłowych, przedsiębiorstw i towarzystw, samodzielni rzemieślnicy jak również ich robotnicy i pracownicy,
- osoby wolnych zawodów,
- bezrobotni i osoby o niestabilnym zajęciu,
- personel nauczycielski, personel administracji szkół wyższych,
- nauczyciele gimnazjów i szkół zawodowych,
- osoby, które w latach 1939—42 zawodowo pracowały przy dożywianiu torfu albo przy wyrobieniu drewna, bez względu na to, gdzie obecnie pracują.

§ 2
 Od obowiązku pracy są zwolnieni:

- mężczyźni poniżej 18 i powyżej 50 lat,
- kobiety poniżej 18 i powyżej 40 lat,
- kobiety z dziećmi poniżej 10 lat.

§ 3
 Okres obowiązkowej pracy wynosi dla każdej osoby 8 tygodni. W okresie tego czasu musi być uzyskana norma, ustalona dla jednej osoby przy wyrobieniu drewna lub przy dożywianiu torfu. Obowiązek pracy musi być spełniony w czasie od 20 kwietnia do 30 listopada 1943 r.

§ 4
 Obowiązani do pracy otrzymują za wykonaną pracę ustalone taryfowe wynagrodzenie.

§ 5
 Rejestracja obowiązanych do pracy zostanie przeprowadzona w następujący sposób:

- kierownicy wszystkich urzędów i przedsiębiorstw sporządzą do 20 kwietnia 1943 r. listę osób zobowiązanych do pracy według § 1 i przekazują te listy w miastach Kownie, Wilnie, Szawlach i Poniewieżu burmistrzowi miasta, w innych miejscowościach szefowi powiatu.

Lista winna zawierać:
 Nazwisko, imię, wiek, zawód.
 W listach urzędów i przedsiębiorstw należy dokonać takiego podziału zgłoszonych osób, by za każdym razem 1/3 część pracowników przedsiębiorstwa, względnie urzędu mogła być użyta do pracy na przeciąg 8 tygodni.

- wszystkie inne zobowiązane do pracy osoby muszą się zgłosić do 20 kwietnia 1943 r. w miastach u burmistrza, w okręgach urzędowych u naczelników okręgów, którzy przedkładają listę z podaniem adresu do 25 kwietnia 1943 r. szefowi powiatu.

§ 6
 1. Osoby, które spełniły swój obowiązek pracy, otrzymają w miejscu pracy, gdzie wykonują swoją pracę, zaświadczenie o czasie trwania i o rodzaju wykonanej czynności. Zaświadczenie tego rodzaju będzie wydane tylko wówczas, gdy wykonana zostanie ustaloną minimalna norma przy wyrobieniu drewna lub przy kopaniu torfu. Zaświadczenie to będzie legitymacją uprawniającą do nabycia opału na zimę 1943—44.

2. Urzędy, przedsiębiorstwa i poszczególne osoby otrzymają opał jedynie wówczas, gdy będą posiadały wspomniane zaświadczenie.

§ 7
 1. Osoby, które zgodnie z niniejszym zarządzeniem zobowiązane są do spełnienia obowiązku pracy, jednakowoż obowiązku tego nie wykonają, lub pracę bez usprawiedliwienia przedwczesnie przerywają, względnie zleconą pracę wykonywać będą niekarnie, oraz przedsiębiorcy, którzy nieprawie wystawiać będą zaświadczenia o wykonanym obowiązkowej pracy, karani będą obozem pracy przymusowej do 6 tygodni.

2. Karany również będzie każdy, kto starać się będzie powstrzymać innych od spełnienia obowiązków wynikających z niniejszego zarządzenia.

§ 8
 Zarządzenie to wchodzi w życie z dniem 20 kwietnia 1943 r.

Kowno, 8 kwietnia 1943 r.
 Pierwszy radca generalny i radca generalny dla spraw wewnętrznych
 KUBILUNAS.

W sprawie kartek żywnościowych na 16 okres aprowizacyjny

Wydział Apropowizacyjny - Gospodarczy miasta Wilna zawiadamia dyrektorów i kierowników urzędów, fabryk i przedsiębiorstw, aby do dnia 17 kwietnia b. r., do godz. 12 przysłali swoich pełnomocników do Wydziału Apropowizacyjno - Gospodarczego miasta Wilna przy ul. Gediminst. Nr. 7 (d. Mickiewicza), pokój Nr. 11, piętro II po odbiór list rozdziałczych na kartki żywnościowe i na mleko na 16 okres aprowizacyjny. Wypełnione listy rozdziałcze należy do dnia 19 kwietnia b. r., godz. 16 złożyć w odpowiednich Rejonowych Punktach Rozdziałczych.

Dnia 23 kwietnia b. r. urzędy i przedsiębiorstwa przez upoważnione przez siebie osoby otrzymują w Rejonowych Punktach Rozdziałczych karty żywnościowe i na mleko i do dnia 30 kwietnia b. r. rozdają takowe za pokwitowaniem swoim pracownikom i ich sublokatorom.

Dnia 3 maja b. r. wszystkie urzędy i przedsiębiorstwa powinny się wyrachować przed Rejonowymi Punktami Rozdziałczymi.

Przypominamy dyrektorom i kierownikom, aby dokumenty pracowników, członków ich rodzin i sublokatorów były sprawdzane z całą dokładnością przy wpisywaniu do list rozdziałczych. Przeważając do list dzieci i młodzieży do lat 18 należy wpisywać ściśle do odpowiedniej rubryki stosownie do wieku, zaś w rubryce „uwagi” należy podawać datę urodzenia dzieci i młodzieży zgodnie ze świadectwem urodzenia. Wszystkie dzieci i młodzieży, których data urodzenia będzie wpisana niezgodnie z metryką, zostaną wykreślone z list rozdziałczych i nie otrzymają kartek żywnościowych i na mleko.

Za prawdziwość danych odpowiadają dyrektorzy i kierownicy urzędów, fabryk i przedsiębiorstw. (p).

Od Wydawnictwa.

Prosimy naszych prenumeratorów na prowincji o dokładne i czytelne podawanie adresów. Przedpłata za prenumeratę powinna być uskuteczniła przed 1-ym każdego miesiąca. Prenumerata wynosi 3 RM miesięcznie.

Ze sportu

Mecz piłki nożnej

W sobotę dnia 17 bm. o godz. 16 odbędzie się na boisku sportowym Pióromont, mecz piłki nożnej, pomiędzy złożonymi drużynami Zw. Zaw., a drużyną wileńskiego okręgu sportowego. W skład drużyny Zw. Zaw. wchodzi: Parkitny, Paszkiewicz, Zawieja, Klaczus, Ronczkus, I. Ronczkus II, Meyer, Litwinas, Półkownikas, Tumas, Stundis, Klimas, Ignatowicz, Piodorowicz, Randonikas, Tamoszunis, Apakar. Drużyna wileńskiego okręgu sportowego będzie reprezentowana przez: Kuzmickasa, Grabuysa, Diokajitisa, Mandejkę, Izwę, Siergiejewa, Urbana, Lutkiewicza, Cenfeldasa, Andrullisa, Saunorisa i Paulauskasa. Wobec silnych składów drużyn mamy nadzieję, że mecz będzie miał ciekawy przebieg. (e)

Niedzielny mecz na Pióromontcie

W najbliższą niedzielę, t. j. dnia 18 bm. rozegrany zostanie na boisku sportowym Pióromont mecz piłki nożnej pomiędzy drużyną niemieckiego garnizonu, a drużyną hiszpańskiego szpitala wojskowego. Ze względu na to, że rozgrywane takie zdarzają się w Wilnie dość rzadko, mecz ten jak sądzimy wzbudzi wielkie zainteresowanie. Dochód przeznaczony na niemiecki Czerwony Krzyż. (e)

W związku z obchodem rocznicy urodzin Wodza Wielkiego...

Führera. Zgłaszać się w poniedziałek, 15 kwietnia...

Rolnicy mogą nabyć w „Sodybie“ nasiona jarzyn

Obecne warunki wymagają jak największej intensyfikacji rolnictwa...

wszystkich. Opóźnienia dostaw nie „Sodybie“ jarzyny są zaliczane...

Umowy są zawierane i nasiona wydawane w centrali oddziału „Sodyby“ w Wilnie...

- 1. kapusta biała — 70%, (180); 2. kapusta brukselska — 70%, (140); 3. kapusta włoska...

Chcesz mieć światło elektryczne — oszczędzaj je!

Wobec tego, że ustalone w umowie plony są minimalne...

Ogłoszenie

Kursy języka niemieckiego dla cz. inicy Kalwaryjskiej

Z dniem 13 kwietnia rozpocznie się znowu, przerwana swego czasu...

Pełnomocnik dla Zw. Zaw. Okręg Wilno—miasto.

HENRYKA FERMANOWICZÓWNA I ZYGMUNT ZALESKI ZAWIADAMIJĄ

OGIARY

Pracownicy szpitala wojskowego na Antokolu na świętne dla polskich biednych dzieci...

Dla uczczenia sp. naszej ukochanej córki i siostry Marii Sawickiej...

Na świętne dla polskich biednych dzieci składają S. P. 10 RM.

Na świętne dla biednych polskich dzieci 65 (sześćdziesiąt pięć) RM. składa zakład w Bezdanach.

Na świętne dla biednych polskich dzieci 20 RM. od J. K. Zamiast kwiatów na rób 50.

Emilii Dworzeckiej na świętne dla polskich biednych dzieci 15 RM. składają kożanki.

SKUP LNU. W okresie od 8 kwietnia odbywa się skup lnu.

WALKA Z WŚCIE LIZNA

W marcu na terenie miasta Wilna zanotowano tylko trzy wypadki wścieklizny.

Wielkość zwierzęta, z tego na pierwszy kwartał w Wilno przypada 60 wypadków.

Należy pamiętać, że w wypadku pokąsania przez psa, trzeba natychmiast znieść się do Instytutu Pasteura...

DRUKARNIA „AUSZRA“ Wilno, Jałkoto (d. Bahrowskiego) 3, tel. 3-40.

Z dnia SOBOTA 17 Włocławek Wschód słońca 5.14 Zachód słońca 19.25

DZIŚ ZACIEMNIAMY OKNA OD GODZ. 19.50 DO 1.50.

— SPRZEDAŻ BEJC. We wszystkich oddziałach „Sodyby“ i w wielu spółdzielniach są sprzedawane...

— ZRANIŁ SIĘ SIEKIERĄ. Mojsiewicz Marian, lat 13, zam. przy ul. Uniwersyteckiej 4...

ZA DUSZĄ z Brzozowskich Haliny Mingajłowej zmerła dnia 19 marca r. b.

Kuchenki, żelazka, czajniki i inne przyrządy elektryczne naprawiają po cenach urzędowych WARSZTATY B. MIKUTONIS

WYPADEK ZE ZNALEZIONYM NIEWYPAŁEM. Romanowska Jadwiga, lat 16...

Panu Doktorowi Witoldowi Umiałowskiemu B. Dyr. Sanatorium na Wilczej Łapie...

Kazimierza - Gedymina SZYDŁOWSKIEGO w ostatek porady...

Panu Doktorowi Feliksowi Pawłowiczowi jednemu z najwybitniejszych lekarzy...

Kazimierza - Gedymina SZYDŁOWSKIEGO i za Jego opiekę aż do ostatniej chwili wyrażamy...

KINA Soldatentheater II „GASPARONE“ „CASINO“ „Tango Nocturno“ „ADRIA“ „OJCOWIZNA“ „MUZA“ „Sześć dni urlopu“ „AUSZRA“ „Dziewiczy wieczór“ „Kolejowe“ „Ojczyzna“ „GRAZYNA“ „DIESEL“

TEATR MINIATUR „ALI-BABA“ Wielka 66. Od czwartku dn. 15 kwietnia ŚWIĄTECZNY PROGRAM: „Pieśni Tyrolu“

DREWNIAKI (wytwórnia) po cenach urzędowych O CZKA maszynowo po państwowych cenach

A. Kondratowicz Didžioji (Wielka) 47 (róg Rudnickiej). Tamże potrzebni chłopcy od 14-18 lat

Wytwórnia kłumpi Sv. Mykolo (Św. Michalski) 2-11 poleca wyroby po cenach urzędowych. Zamienię 4 H.P. motor st. prądu

Kupię lub zamienię ZA DRZEWO: SERWIS STOŁOWY na 12 osób, naczynia kuchenne

Motor 30 H. P. zamienię na kilka mniejszych. Panerli (Ponarska) Nr 29 WARSZTATY MECHANICZNE

Kupno i Sprzedaż GOTOWE formy i wykończony do bielizny damskiej

KUPIĘ pianino w dobrym stanie. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „Pianino“.

KUPIĘ szafę trzyczęściową, białą, otomankę, biurko, 6 krzesel, stół, 2 łóżka.

KUPIĘ fajot. Oferty w kłopot do Adm. „Gońca“ pod „Fajoty“.

KUPIĘ jedwabne pończochy kolor opalony. Zgłaszać się do Adm. „Gońca“.

KUPIĘ piły taśmowe, glans-papier, spirytus skażony. Oferty do Adm. „Gońca“.

KUPIĘ Leica Kontax lub Retina Z. Siemaszko. Godimino (d. Mickiewicza) Nr 5.

KUPIĘ aparaty fotograficzne, sprzęt chemiczny. Vilniaus (Wileńska) 18, fotograf.

POTRZEBNA starsza pomocnica do dzieł i gospodarstwa domowego

POTRZEBNY robotnik robny do pracy fizycznej do majajki pod Wilno.

POTRZEBNA kobieta do dzieł domowych robót na stałe.

ZARZĄD państwowego mają „Wielka Rzeczka“ potrzebuje robotnika do pracy w ogrodzie.

DO PEŁNOGONOWANIA chorego na wyjazd potrzebna osoba, za utrzymanie i skromne wynagrodzenie.

KUPIĘ planino w dobrym stanie. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „Pianino“.

KUPIĘ szafę trzyczęściową, białą, otomankę, biurko, 6 krzesel, stół, 2 łóżka.

KUPIĘ fajot. Oferty w kłopot do Adm. „Gońca“ pod „Fajoty“.

KUPIĘ jedwabne pończochy kolor opalony. Zgłaszać się do Adm. „Gońca“.

KUPIĘ piły taśmowe, glans-papier, spirytus skażony. Oferty do Adm. „Gońca“.

PŁASZCZ damski, duży rozmiar, włosemny jasny zamknięty na opał.

POSZUKUJĘ dzieł zawy niedużego foliaru koło Wilna.

SZAFĘ NOWĄ trzyczęściową do ubrania zamienię na opał.

TYTOŃ na sposób fabryczny do glist maszynowo krajony.

OWAGA PANI! Ogładajcie najnowsze wydania zagranicznych czasopism.

FRAK nowy na wzrost 173 oraz „Biologie u Patologii dea Welbes“.

MAZYNĘ do szycia „Singer“ zamienię na gabinetową.

NOVY tapczan i nowe łożko polewam zamienię na opał.

BUCKI sznurowane męskie Nr 29, zegar stołowy nowoczesny.

CHROMANTKA wózka przyjmuję od g. 11-7 po pol. Wilno Didžioji (ul. Wielka) Nr 15/1 m. 12a.

AKUSZERKI MARIJA BRZEZIŃSKA

LEKARZE DR. FUNDOWICZ STEFAN

DR. T. KUNICKI Choroby wewnętrzne i kobiece.

DR. ORŁOWSKI ROMUALD Przyjmuje od godz. 8 do 10 rano i od 3 pop. do 6 wiecz.

DR. MED. WIKTOR PIĘSKOW Choroby nerwowe i wewnętrzne.

DR. GABRIEL RENTGENSKI Dr. G. NIELUBSZYĆ

DR. MED. GUSTAW MARKIEWICZ Choroby skórne.

DR. MED. KAZIMIERZ ŁUKIEWICZ Spec. Choroby skórne.